

VOORWOORD

In 1924 nam Katherine Tingley binnen de esoterische afdeling van de Theosophical Society het initiatief tot een reeks studiebijeenkomsten over *De Geheime Leer* van H.P. Blavatsky, met Gottfried de Purucker als spreker. Hoewel hij niet onder Mw. Blavatsky had gestudeerd, wat voor verschillende aanwezigen wel het geval was, kende ze niemand die beter was voorbereid dan hij om dit boek 'vanuit het esoterische standpunt' te verklaren. Bovendien was ze ervan overtuigd dat hij na haar heengaan 'deze lessen kon voortzetten', die tenslotte 'voor latere generaties' zouden worden uitgegeven.

Op de eerste bijeenkomst op 4 januari bepaalde Katherine Tingley de leidende gedachte van de avonden door op alle aanwezigen een beroep te doen alles van persoonlijke en beperkende aard opzij te zetten en 'meer in harmonie te zijn met ons hogere zelf – met dat deel dat eeuwig is en probeert de weg voor ons te ontsluiten'. De deelnemers moesten 'zoals de neofieten in de oudheid, in een geest van zelfvergetelheid' bijeenkomen en bedenken dat deze studiebijeenkomsten niet in de eerste plaats werden gehouden om het verstandelijke begrip van de studerende te verruimen, maar veeleer als een 'ernstige geestelijke poging' het hart voor het hogere bewustzijn open te stellen en de ingevingen tot dienen in het dagelijks leven te stimuleren. Na de lezingen sprak Katherine Tingley enkele minuten en vroeg gewoonlijk verschillende aanwezigen om commentaar te geven, waarna ze zelf enkele slotopmerkingen maakte. De leden gingen daarna heen zoals ze waren gekomen, in stilte, wat volgens haar een bijzondere invloed had op de innerlijke groei.

In deze sfeer van eerbied voor de waarheid en voor de lichtbrengers van de mensheid gaf G. de Purucker een toelichting op de geestelijke beginselen waarop de 'geheime leer' van alle tijden berust. *Beginnelsen van de Esoterische Filosofie* is het stenografische verslag van de lezingen die van 1924 tot 1927 werden gehouden, met periodieke onderbrekingen wanneer Katherine Tingley afwezig was in verband met lezingentournees in de Verenigde Staten of in Europa. In 1931 werden de manuscripten aan A. Trevor Barker overgedragen om ze voor publicatie in Londen gereed te maken. De citaten waarmee de hoofdstukken beginnen, werden uit-

gekozen door Joseph H. Fussell, een vriend en medewerker van de schrijver.

Waarin onderscheidt dit boek zich van de vele uiteenzettingen die sinds 1888 over *De Geheime Leer* zijn verschenen? Niet in de laatste plaats misschien in de inspirerende manier waarop het veelomvattende evolutieproces werd behandeld, dat de ritmische wedergeboorte van werelden, van mensen en van alle levende wezens omvat, en dat tot doel heeft het goddelijke dat in elke godsvonk ligt besloten, volledig tot uitdrukking te brengen. Naar oude gewoonte volgen ook wij in onze cyclische afdaling in het aardse leven dezelfde kosmische wegen die alle monaden gaan, totdat we, na onze lessen te hebben geleerd uit de ervaringen op deze planeet, het stadium van zelfontwikkelde godheden bereiken. Hoe het ene het vele wordt, hoe de geest elk stofdeeltje verlicht, is een oud verhaal – nu met bewonderenswaardige helderheid opnieuw verteld, zodat de lezer tot de ontdekking komt dat hij toegang heeft tot die kernleringen die hem in staat zullen stellen zelf te toetsen of bepaalde oude of moderne religieuze of filosofische opvattingen wel of niet in overeenstemming zijn met ‘die oorspronkelijke geestelijke en natuurlijke openbaring’ die aan de eerste denkende mens op aarde ten deel viel. Als een gouden glans aan de verre horizon van de tijd, ziet hij overal de eenheid van het geestelijke erfdeel van de mensheid en onze gemeenschappelijke goddelijke oorsprong en bestemming. Het boek getuigt verder van een ruime wetenschappelijke kennis: niet alleen worden de termen uit de Sanskriet-, de Hebreeuwse en andere oude literatuur etymologisch verklaard, maar in het licht van de kennis die dr. De Purucker bezit van de vroege geschiedenis van de mensheid en van oude overleveringen en heilige geschriften uit het oosten en het westen, winnen ze ook aan inhoud.

Voor velen echter is zijn grootste bijdrage dat hij het vertrouwen in de waardigheid en de adeldom van de mens weet te herstellen. Wij zijn inderdaad dolende ridders van de eeuwigheid, van oudsher op zoek naar een wijsheid waarvan we weten dat ze bestaat, maar die steeds aan onze greep schijnt te ontsnappen. Door herinnerd te worden aan dat zoeken wordt onze toewijding aan de waarheid en aan de reeks mededogende leraren gewekt – een toewijding die in staat is de ziel te roeren, en ons in leven na leven in die situaties te brengen die het karakter louteren en versterken en ons geschikt maken de zaak van de mensheid te dienen.

Het herzien van deze tweede druk is met bijzonder veel zorg verricht en, hoewel enkele passages die uitsluitend betrekking hadden op het

esoterische aspect van de bijeenkomsten zijn weggelaten, evenals enkele herhalingen die onvermijdelijk zijn wanneer een reeks toespraken bijna woordelijk wordt gepubliceerd, is het materiaal van de lezingen praktisch intact gelaten.

Als we de stof hadden bekort en gesystematiseerd, zou dat in strijd zijn geweest met de bedoeling van de schrijver. Ongemerkt schept hij stap voor stap een bepaalde atmosfeer wanneer hij een lering aanroert, de gedachte enige tijd volgt en dan aandacht schenkt aan een andere lering, die schijnbaar daarvan verschilt maar niettemin van betekenis is voor het grotere beeld dat hij bezig is te ontvouwen. Eén of twee hoofdstukken verder zal hij misschien op de eerder behandelde onderwerpen terugkomen, ze enige tijd verder uitwerken, om dan weer andere leringen te beschouwen. Dr. De Purucker merkt meer dan eens op dat hij daarmee welbewust de oude esoterische methode volgt om heilige waarheden door te geven: herhaling van de meest treffende gedachte, maar steeds met voldoende variatie en verruiming van inzicht om de studerende vooruit te helpen en verstarring van het denken te voorkomen. Als het denken flexibel blijft, reageert het sneller op de intuïtie en de stroom van licht die, wanneer de innerlijke natuur daarop is afgestemd, de ziel spontaan kunnen verlichten.

Interessant is dat de in 1932 verschenen eerste druk [van de oorspronkelijke Engelse tekst] van *Beginselen van de Esoterische Filosofie* niet de eerste twee lezingen bevatte, maar met de derde begon. Dat ze niet werden opgenomen gebeurde ongetwijfeld onopzettelijk; maar enkele jaren na de dood van de schrijver was Kirby Van Mater, archivaris van de Society, zo gelukkig de twee ontbrekende lezingen te vinden tussen stukken die vermoedelijk met ander materiaal aan het Hoofdkwartier waren geretourneerd door de Europese centra waaraan Katherine Tingley ze in 1924 had gezonden om 'begrijpende zielen' daarvan deelgenoot te maken. De daarvoor in aanmerking komende gedeelten van deze bijeenkomsten zijn nu als afdeling I en II in hoofdstuk 1 opgenomen en gaan vooraf aan afdeling III die oorspronkelijk het eerste hoofdstuk van de uitgave van 1932 vormde. Het boek is door deze uitbreiding verrijkt, want het betekent een aanvulling en verdieping van de interpretatie die dr. De Purucker van de drie grondstellingen geeft waarmee H.P. Blavatsky haar magnum opus begint en die 'het hele gedachtstelsel doordringen' dat ze vervolgens schetst.

Na bijna een halve eeuw is *Beginselen van de Esoterische Filosofie* nog steeds een uitstekend boek voor een inleidende studie van de theosofie

voor hedendaagse lezers die op zoek zijn naar dezelfde waarheden als de discipelen uit de oudheid die, met de brandstof van toewijding in de hand, zich tot wijzen en rishi's wendden.

Grace F. Knoche

27 april 1979

Pasadena, Californië

INHOUD

DEEL EEN

1	De drie grondstellingen. Het zelf: de innerlijke schakel van de mens met het onuitsprekelijke. De esoterische filosofie: onderwezen in alle oude religies.	3
2	Waar is de werkelijkheid? De waarheid kan worden gekend. De samengestelde natuur van de mens volgens verschillende stelsels: drievoudig, viervoudig, vijfvoudig, of zevenvoudig.	20
3	De leer van māyā; objectief idealisme de grondslag van ethisch handelen: geworteld in de geestelijke eenheid – het goddelijke – van het Al. Het Zelf en de ‘zelven’.	30
4	Van oorspronkelijk punt tot heelal en mens. Hoe begint de manifestatie? Manvantara en pralaya.	40
5	De esoterische leringen en de nevelvlektheorie. Goden achter de kosmos: waarom de natuur onvolmaakt is.	52
6	De dageraad van manifestatie: layacentra. Een bewust heelal – op een geestelijk doel gericht. De stoïcijnse leer van de onderlinge wisselwerking van alle wezens: ‘natuurwetten’. Filosofisch polytheïsme en de leer van de hiërarchieën.	64
7	Hiërarchieën: een van de verloren sleutels van de esoterische filosofie. De heilige tetraktis van Pythagoras. De levensladder: de legende van Padmapāṇi.	77
8	Sporen van de esoterische filosofie in Genesis.	91
9	Schets van de esoterische kosmogonie. Bollen, ronden en rassen: kosmische tijdperken.	104

- 10 De leer van svabhāva – zelfwording – karakteristieke individualiteit. De mens, zelf-ontwikkeld, zijn eigen schepper. De ‘monadologie’ van Leibniz tegenover de leringen van de esoterische filosofie. 117
- 11 De kosmische pelgrimstocht. Van niet-zelfbewuste godsvonk tot volledig zelfbewuste god. 131
- 12 Psychologie: volgens de esoterische filosofie. Onsterfelijkheid is voorwaardelijk: het verlies van de ziel. 144
- 13 Het evolutieproces. Zelf, ego en ziel: ‘ik ben’ en ‘ik ben ik’. 152
- 14 ‘Hemelen’ en ‘hellen’: leringen van de esoterische filosofie en van de exoterische religies. 163
- 15 De evolutie van het ‘absolute’. Een algemeen evolutieplan op alle gebieden. Zeven sleutels tot wijsheid en toekomstige inwijdingen. 174
- 16 Ātmanidyā: hoe het ene het vele wordt. ‘Verloren zielen’ en ‘zielloze wezens’. De mens, een samengesteld wezen: er is geen blijvend beginsel in de mens. 187
- 17 De stille wachter. 207
- 18 De geestelijk-psychische hiërarchie van adepten. Het wonderlijke wezen, de boeddha’s, nirmāṇakāya’s, dhyān-chohans. 222
- 19 De zeven juwelen en de zeven stadia van inwijding. 245
- 20 Het hogere aspect van de menselijke psychologie. Inwijding en de mysteriën: avatāra’s, boeddha’s en bodhisattva’s. Hun relatie tot bollen, ronden en rassen. 263
- 21 Inwijdingen en de oude mysteriën. Wortelrassen en hun onderverdelingen. Bolronden. Planeetronden, Zonnekalpa’s: hoe berekend. Raciale rampen. 278
- 22 De hiërarchie van mededogen. De incarnatie van de māṇasa-putra’s. 290

23	De zon en de planeten. Hun rol in het evolutiedrama.	310
----	--	-----

DEEL TWEE

24	De tien stadia van het zijn volgens het Syrische stelsel. De esoterische methode van onderricht: paradoxen, intuïtie.	325
25	De mysteriën van de zevenvoudige natuur. Overeenkomsten: bollen, elementen, menselijke beginselen. De zeven heilige planeten van de Ouden. Tijdsperiodes en catastrofes van de rassen.	336
26	De microkosmos, een afspiegeling van de macrokosmos. Elementen, beginselen, manifestaties van het ene leven. Relativiteit: een fundamenteel denkbeeld van de oude wijsheid.	347
27	De twee fundamentele kosmische hiërarchieën: stof en geest-bewustzijn. Chaos-theos-kosmos: goden-monaden-atomen.	355
28	Het avontuur van een atoom. Layacentra: zon, kometen en planeten; ziel en monade. De grondtoon van het occultisme.	365
29	De ruimte: het grenzeloze Al. Vol van in elkaar grijpende, elkaar doordringende heelallen. Eén werking, één hiërarchische intelligentie, één werkwijze in de gehele natuur: één organisme, één universeel leven.	373
30	De onderlinge betrekkingen tussen goden, monaden en atomen – een sleutel tot de evolutieleer. Opeenvolgende emanaties: omhulsels. Hogere wezens die menigten lagere wezens emaneren en zich daarin hullen. Ethisch handelen gebaseerd op de structuur van het heelal.	381
31	Het bouwen van de kosmos. Dezelfde fundamentele wet voor al wat leeft en bestaat: een eindeloze ladder van vooruitgang. Analoge processen in de ontwikkeling van de kosmos en van de mens. De stroom van het leven.	390
32	Vanuit het onzichtbare naar het zichtbare. Vanuit het zichtbare naar het onzichtbare. Het magnum opus.	404

- 33 De levensgolf en de zeven elementen. De esoterische filosofie zoals die door de stoïcijnen werd onderwezen. 414
- 34 De ruimten van de ruimte. De geheime leer, een leer die verenigt. Universele sleutels. Leringen over de leegte en de volheid tegenover elkaar gesteld. 424
- 35 Het occultisme en de mysteriescholen. Zeven graden van inwijding: de mens wordt een god. Zeven kosmische gebieden: onze planeetketen van zeven bollen op de vier lagere gebieden – de reis van de levensgolf daardoorheen. 438
- 36 Elkaar doordringende sferen van zijn. Loka's en tala's: tweepolige kosmische beginselen en elementen. De 'ketterij van afgescheidenheid'. 451
- 37 De structuur van de kosmos. Loka's en tala's: beginselen en elementen, werelden – niet alleen maar toestanden. Ruimte, de uiteindelijke werkelijkheid. 466
- 38 Ontaarding en sluiting van de mysteriescholen. Neopythagorische en neoplatonische stelsels: voornaamste bronnen van de christelijke theologie. Esoterische en exoterische leringen: symboliek. 476
- 39 Theosofie en occultisme. Occultisme: de kwintessens van de waarheid, de werkelijkheid; een volledig geheel. Occultisme en morele verantwoordelijkheid. Ons zonnestelsel: een kosmisch atoom, ei van Brahmā. 488
- 40 Definities van de godheid: atheïsme; pantheïsme. Bestaat er een oppermachtige persoonlijke god? Kosmische architecten en bouwers. Om iets werkelijk te leren kennen, moet men het worden. 495
- 41 De leer van de sferen. Het universele zonnestelsel en ons zonnestelsel. De zeven heilige planeten: waarom 'heilig'? 508
- 42 De leer van de sferen in haar vier aspecten. De zeven heilige planeten en hun bestuurders: hun relatie tot onze aardketen. De circulaties van de kosmos: binnenronden en

buitenronden; śishta's, één universele fundamentele wet: zo boven, zo beneden. De leer van het oog en de leer van het hart.	520
43 Analogie: het leven van de mens en het leven van een planeetketen. Occultisme en ethiek: 'leef het leven als u de leer wilt kennen'.	535
44 Beginselen van het denken en het studeren: kan het occultisme worden onderwezen? De oude astrologie, een echte wetenschap. Onze aardketen van bollen, de zeven heilige planeten en de twaalf tekens van de dierenriem. Levensatomen: de bouwstenen van het heelal.	546
45 Fysiologie, psychologie en pneumatologie van het heelal. Tien en twaalf gebieden van het universele zonnestelsel: tussenliggende kritische gebieden. Heel het gemanifesteerde zijn een continuüm van onderling verbonden, onderling verweven hiërarchieën van allerlei niveaus: elk met haar eigen begin en einde. Śishta's en het levenssurplus.	562
46 Het chelaleven. Zeven en tien levensgolven: de gang van de monaden langs de zeven bollen; wetten van versnelling op de neergaande en van vertraging op de opgaande boog. Vijfde- en zesderonders. Het heilige woord.	581
47 Leraar en leerling. Vereisten voor het chelaschap.	595
48 Het hart van het heelal. De weg naar vrede, geluk en begrip ligt in ons. Het grote avontuur – ken uzelf – het hele geheim van inwijding. Onze verantwoordelijkheid: ethische waarden en de wetten van het heelal; harmonie.	605
INDEX	619